

Secretariaat,
Joep Orbons
Holdaal 6
6228 GH Maastricht
Tel: 043-3618793
Fax: 043-3672585
Email:
jorbons@xs4all.nl

SOK-Medelingen,
Ton Breuls
Bovenstraat 28
B 3770 Kanne/Riemst
Tel: 00-32-12454059
Fax: 00-32-12454059
Email:
tbreuls@skynet.be

Beheerstichting groeven,
St. Ir. D.C. van Schaik
Postbus 882
6200 AW Maastricht
Banknr. SNS: 92.98.12.034
Fax: 043-3672585
Email:
vanschaikstichting@nhgl.org

SOK-Info,
Ger Goessens
Valeriusshof 33 b
6215 GC Maastricht
Tel: 043-3438206
Fax2email:020-8830818
Email:
sokinfo@cobweb.nl

● **Het SOK bestuur:**

Voorzitter :
Ton Breuls
Tel. 00-32-12454059
Email : tbreuls@skynet.be

Vice voorzitter :
Erik Lamkin
Tel. 06-21974124
Email : e.lamkin@mecc.nl

Secretaris :
Joep Orbons
Tel. 043-3618793
Fax: 043-3672585
Email : jorbons@xs4all.nl

Ledenactiviteiten :
John Caris
Tel. 043-3432174
Email : Sonnie@cuci.nl

Ledencoördinator :
Norbert Hensing
Tel. 043-3264114
Email : n.hensing@wxs.nl

● **De SOK op Internet:** <http://www.xs4all.nl/~jorbons/sok.html>

● **De SOK is geassocieerd met "Subterranea Britannica".**

● **SOK ledenpasjes,** SOK-leden kunnen een SOK-lidmaatschapspasje krijgen dat een jaar geldig is. De aanvraag dient met een pasfoto vergezeld bij de secretaris te worden ingediend.

● **SOK ledenavonden,** SOK-ledenavonden worden iedere 2^e vrijdag in de maanden januari, maart, mei, september en november gehouden in het Natuurhistorisch Museum Maastricht beginnend om 19:30 uur

---

● **Voorpagina:** Groeve Caestert.

SOK-Groeven:

De SOK heeft een aantal groeven in zijn beheer of een collectieve vergunning voor een groeve. Voor het betreden van deze groeven moet U contact opnemen met de beheerder:

<i>G r o e v e</i>	<i>B e h e e r d e r</i>	<i>T e l e f o o n</i>
Koelebosch groeve	Ed de Groot	043 - 3505490
Roothergroeve	John Hageman	043-3645419
Nieuwegroeve	Han Bochman	043-3433355
Apostelgroeve	Ton Breuls	00-32-12-454059
Theunisgroeve	Giel Bindels	043-3472560
St. Pietersberg (Noordelijk en Zonneberg)	Erik Lamkin	06-654 20 523
Scharnderberg	John Knubben	043-3611227
Fallenberggroeve (Nog niet toegankelijk)	Peter Houben	043-3213488

Bij inbraak in SOK-groeve:

Bij constatering van inbraak en/of vernielingen aan een van onze SOK-groeven dit direct melden, liefst dezelfde dag nog. Melden van vernielingen bij onderstaande personen. Als de eerste niet bereikbaar is, dan de volgende op de lijst.

1° Groevebeheerder van die groeve. Voor namen en telefoonnummers, zie hierboven.

2° Han Bochman, materiaalbeheer, 043-3433355

3° Ton Breuls, voorzitter SOK, 00-3212454059

4° Ieder ander bestuurslid. Voor namen en telefoonnummers, zie hierboven.

De SOK zal er dan voor proberen te zorgen dat de afsluiting van de groeve binnen 24 uur hersteld is.

Oproep voor een nieuwe redacteur Sok-Info.

Wegens verandering van baan kan ik helaas de Sok-Info niet meer blijven doen. Daarom bij deze de oproep voor een nieuwe redacteur Sok-Info. Eenieder die geïnteresseerd is kan zich melden bij Joep Orbons of Ger Goessens.

Ger Goessens

Nieuw e-mail adres SOK-INFO.

De Sok-Info heeft nu een eigen e-mail adres: sokinfo@cobweb.nl

Alle mail betreffende de Sok-Info, dus niet voor Sok-mededelingen, graag naar dit e-mail adres versturen.

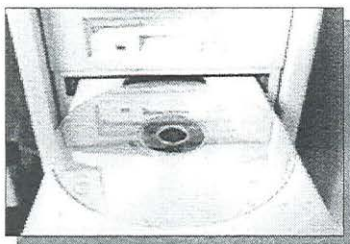
Adres en/of email wijzigingen.

- Bochman, Han, Aureliushof 133 B, 6215 SR Maastricht
  - Mark Koch, nieuw email-adres, m_koch@chello.nl
-

Cd-rom's.

Door uitgeverij AND zijn twee CD-ROM's gemaakt. Een met wandelroutes, de andere met fietsroutes door Nederland. Een fietsroute en een wandelroute voeren langs de Roothergroeve, een van de SOK-groeven. Door de SOK zijn enkele foto's en een stuk tekst beschikbaar gesteld voor deze publicatie. Deze foto's en tekst zijn op de CD-ROM gebruikt, zodat wandelaars en fietsers beslagen ter ijs komen als ze langs de Roothergroeve wandelen of fietsen.

De CD kan bij Joep Orbons (043-3618793) opgevraagd worden.

Volgende SOK-Ledenavond.

Beste SOK-leden,

Op 10 maart, de tweede vrijdag van maart, is er weer een SOK-avond. Deze keer niet in het Natuurhistorisch Museum Maastricht.

Al geruime tijd is de SOK ledenavond een regelmatig terugkerende activiteit binnen de SOK. Deze avonden zijn een groot succes; de zaal in het NatuurHistorisch Museum zit altijd vol. Deze boeiende avonden worden mogelijk gemaakt door sprekers van allerlei pluimage die over eigen onderzoek, waarnemingen etc. vertellen. Een aantal boeiende items en dito sprekers hebben we nog voor u in petto, maar helaas; ondanks vele telefoontjes met diverse mensen binnen en buiten de SOK hebben we geen sprekers kunnen vinden om aan de komende SOK ledenavond invulling te geven.

Geen SOK ledenavond deze keer? Dat zou zeer jammer zijn!

Tijdens de vergadering hebben we besloten van de nood een deugd te maken. We zijn immers berglopers, waarom niet terug naar onze 'roots' en een avond naar de berg? Vandaar dat we iedereen uitnodigen om deze SOK ledenavond gezamenlijk in de Zonneberg door te brengen met na afloop een gezellig samenzijn in een café te Sint Pieter. Natuurlijk is dit weer eens wat anders en zal het zeker een gezellige avond worden.

Noteer dus vast in uw agenda: Vrijdag 10 maart om 20.00 uur bijeenkomen bij het Casino Slavante. Daar kunt u voor *f* 2,50 een vergunning afhalen in het kantoortje van de VVV-Maastricht. Van daar gaan we dan gezamenlijk de berg in. Poets en vul dus uw lampen!

Tot slot vanaf deze plek nog een oproep; iedereen die nog iets heeft liggen dat de moeite waard is, is van harte uitgenodigd om hierover iets te vertellen tijdens de ledenavonden in het museum. Dankzij uw bijdragen kunnen wij deze succesvolle SOK ledenavonden blijven verzorgen zoals we dat gewend zijn.

John Caris

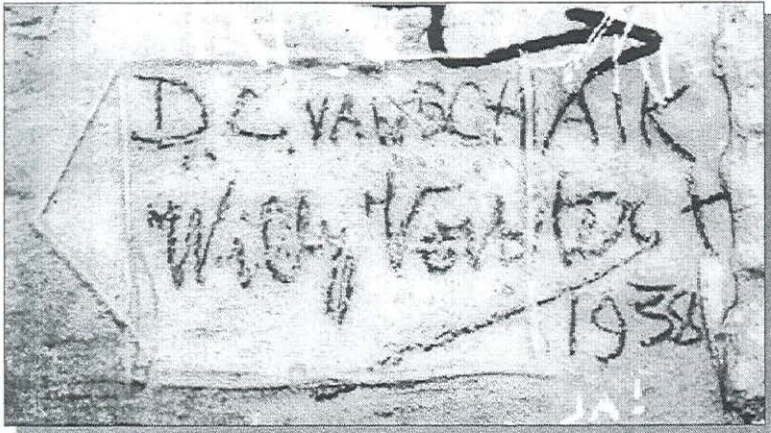

Bezoekers opgespoord.

door John Caris.

Willy Verster

In veel Limburgse groeven, met name in het Geuldal, kan men bovenstaande naam zien staan, bescheiden en onopvallend, zodat men er snel aan voorbij gaat. Onderstaand opschrift is in Zonneberg gefotografeerd. Verster is door Ir. D.C. van Schaik "Limburgs grootste grottenenthousiast" genoemd. Deze in 1888 geboren Hagenaar had sinds zijn jeugd zijn hart verloren aan Zuid-Limburg en de onderaardse wereld van de berg. Al op jonge leeftijd trok hij in zijn eentje de onderaardse wereld door. Berglopers die de 'Dikke Van Schaik' op de boekenplank hebben staan kunnen dit nalezen in het hoofdstuk 'Verhalen en legenden van den St. Pietersberg' door Verster geschreven.

Van beroep was hij eerste violist bij de Muntchouwburg te Brussel. Deze muzikale loopbaan moest hij echter voortijdig afbreken vanwege een zenuwaandoening in één van zijn handen. Hij haalde zijn onderwijsakte en verdiende zijn brood met lesgeven in de Franse en Italiaanse taal. Naast leraar was hij een verdienstelijk schrijver van reisverhalen en artikelen over de vele bekoringen van Limburg en de onderaardse groevenwereld. Van zijn hand verscheen het boekje 'De Zuid-Limburgsche grottenwereld'. Willy Verster stierf in 1941 te Breda.

Zijn passie voor de berg blijkt vooral uit de volgende passage uit 'De Dikke' die wij als berglopers maar al te goed begrijpen;

"Heeft men er belangstelling voor en geeft men zich eenmaal over aan de lust om den geheimzinnigen doolhof te verkennen, dan wordt de grot als een sirene, aan wier roep men geen weerstand meer kan bieden."

Info bestuur Van Schaik stichting.

E. Lamkin, secretaris stichting Ir. D.C. van Schaik.

Op 31 januari jongstleden heeft een bestuursvergadering plaatsgevonden.

Tijdens deze vergadering is ondermeer uitgebreid gediscussieerd over de verbreding van het kader van de stichting.

Er ligt een veelheid aan werk dat verzet moet worden door, op dit moment, een te klein aantal vaardige handen.

Het bestuur is dan ook op zoek gegaan naar mensen die wellicht op een aantal terreinen de helpende hand kunnen bieden; op dit moment zijn er gesprekken gestart met mensen die hiervoor in aanmerking komen.

Dit betekent niet dat spontane hulp overbodig is; indien SOK-leden denken de stichting met een aantal werkzaamheden te kunnen helpen kunnen zij met één van de bestuursleden contact opnemen.

Voorts heeft het bestuur van de stichting een aanvraag ingediend bij de Provincie Limburg voor een bijdrage in de beheerskosten in het kader van de subsidieregeling natuur- en landschapsbeheer.

Het bestuur hoopt in een volgende SOK-Info hier meer over te kunnen berichten.

De verschillende SOK-groevebeheerders worden in een apart schrijven hiervan op de hoogte gesteld.

De eerste overzichten van de Nederlandse Sponsorloterij zijn binnen; hieruit blijkt dat de eerste loten verkocht zijn ten bate van onze stichting.

Om echter in aanmerking te komen voor een substantiële bijdrage van de Sponsorloterij moeten er minstens 50 loten verkocht zijn.

Het bestuur roept dan ook iedereen op om, naar beste vermogen, de aanschaf van een lot te overwegen en nog beter..... een lot aan te schaffen!!!!

Laten we er met zijn allen voor zorgen dat op zijn minst de bestaande SOK-groeven tot in lengte van jaren beheerd kunnen worden door onze stichting!!!!

Dus nogmaals:

BESCHERM EEN GROT EN KOOP EEN LOT!!!!

Informatie over de Nederlandse Sponsorloterij is ondermeer verkrijgbaar bij het secretariaat van de stichting.

E. Lamkin, secretaris.

Is de heler erger dan de dief?

De oudere berglopers praten met weemoed over de tijd, dat de groeven nog “open stonden”. 't Was weliswaar officieel verboden, maar wat was er nou zo erg aan om met een lampje door die prachtige groeven te dwalen. Niets mis mee dus.

Maar ook anderen ontdekten de groeven en het onderaardse kwam steeds meer onder druk te staan: feestjes, vervuiling, rare dingen, enfin, de overlast werd zo groot, dat “men” besloot de groeven af te sluiten. Grottenlopers werden gemakshalve op één hoop gegooid met grottenlopers en het was gedaan met de pret. Met veel moeite werd of wordt soms een vergunning afgegeven voor onderzoek, maar het zgn. vrije lopen is inmiddels in een knellend keurslijf gegoten.

Er zijn nog enkele groeven, die men zou kunnen vergelijken met de situatie van vroeger: officieel verboden toegang, maar met een zekere discretie bij het betreden kraait er eigenlijk geen haan naar. Zoals de Caestert groeven. Maar ook daar begint de druk enorm te worden. Feesten, survival-activiteiten, vervuiling, enz. beginnen een grote stempel te drukken op de “vrije toegang”. Pogingen tot afsluiting zijn bij pogingen gebleken.

De irritatie en ergernis van de autoriteiten en eigenaar(s) over de grottenlopers neemt sterk toe en weer dreigen de grottenlopers het kind van de rekening te worden. Een enkeling doet soms een verwoede poging het tij te keren en neemt bijvoorbeeld achtergelaten troep van anderen mee naar buiten.

Toch vertoont menig grottenloper een merkwaardig gedrag: zoals grote ergernis bij het aantreffen van een feest, maar wel een glaasje meedrinken. En achteraf klagen dat die illegalen “de boel voor de echte liefhebbers verpesten.

Onlangs zijn bij een politieoptreden enkele malloten uit de groeve gehaald.

Wekenlang waanden ze zich veilig en groeven door een wand en een aardstorting een tunnel om in het instortingsgebied onder de Observant te komen. Op zoek naar tekeningen die door een instorting in de jaren '50 reeds verdwenen zijn. Wat verder hun beweegredenen zijn of waren, ieder weldenkend mens kan en moet weten, dat dit soort activiteiten de “discretie” ernstig verstoren en daarbij tevens het subtiele spel van de ongeschreven wetten van gedogen en verbieden!

Diverse vrijdagen werd er hard gegraven. En wat deed menig grottenloper? Iedere vrijdagavond gaan kijken hoe ver men gevorderd was. Dat ze hierdoor een schijn van legaliteit gaven aan deze praktijken realiseren ze zich niet of, erger nog, willen ze niet weten.

Is de dief erger dan de heler? Of is het andersom?

Hoe groot is de kans dat er iets had kunnen fout gaan door bijvoorbeeld een instorting?

Ik kan niet goed uit de voeten met kansberekeningen. Het goed of fout aflopen is eigenlijk ook niet van belang, wel de gevolgen ervan. Op zo'n graverij reageren de autoriteiten nou eenmaal als zijn zij gestoken door een bij. Wat is dan hun reactie bij een calamiteit of een

instorting met gevolgen? Sempel: de boel gaat potdicht en de jacht op grottenlopers is weer open! Zijn daar de grottenlopers alléén verantwoordelijk voor of mag menig grottenloper dan óók het boetkleed aantrekken?

Is de heler erger dan de dief? Of is het nou andersom?

Ton Breuls, namens het bestuur van de SOK.

Naschrift redacteur,

Plaatsing van dit artikel wil niet zeggen dat de redacteur het er mee eens is of dit onderstreept.

Ger Goessens, redacteur Sok-info.

Info bestuur van de SOK.

Joep Orbons, secretaris SOK.

Het SOK bestuur is dit millennium met een verse vergadering en een nieuw gezicht begonnen. Norbert Hensing heeft de gelederen versterkt en zal de ledencoördinatie op zich nemen. Met het gehele bestuur hebben we enkele ideeën besproken. Iedereen was het er over eens dat nieuwe, jonge SOK leden van groot belang zijn voor de toekomst dus er zal het een en ander georganiseerd worden om deze nieuwe, jonge SOK leden actief bij het groeiveonderzoek te betrekken. Hierbij zal zeker een beroep gedaan worden op de kennis van de oude rotten, de SOK leden die al “alles” van de berg af weten.

Verder heeft het bestuur gesproken over de invulling van de SOK ledenavond die een speciale invulling zal krijgen. (Zie elders in deze SOK-INFO)

De voorbereidingen voor de SOK bijdrage aan de Genootschapsdag zijn in volle gang. Jan-Paul van der Pas en John Caris zijn hiermee druk bezig.

Verder wordt verslag gedaan van de verschillende projecten die lopen.

Joep Orbons
SOK bestuur

Boekwerkje Geulhemmergroeve.

Onlangs is er een boekwerkje verschenen over de Geulhemmergroeve.

De titel is: "**De Geulhemmergroeve, een veelzijdig monument**".

Het is uitgegeven door stichting "De Rotswoning".

Het is specifiek bedoeld voor toeristen. het behandelt:

- De Geulhemmergroeve als blokberg.
- De Schuilkapel.
- De Oranje-galerij.
- De rotswoningen.
- De Vleermuizen.
- De K-T-grens.

Het boekje bevat flink wat foto's. Hierbij zijn een aantal mooie oude prentbriefkaarten.

Het boekje is te koop voor fl. 10,-. Het is te verkrijgen via S.O.K. lid Rudy Dortangs.

Deze is ook lid van stichting "De Rotswoning".

John Knubben

Onze groeven als voorbeeld.

Afgelopen 4 februari heeft een Duitse delegatie Maastricht bezocht om te bestuderen hoe wij in onze regio om gaan met de onderaardse gangenstelsels. Het bezoek was het gevolg van de goede contacten die de SOK heeft met buitenlandse collega onderzoekers. Zo kwam van Joern Kling uit Koningswinter de vraag hoe wij het in Limburg toch klaar gespeeld hebben om van landeigenaren, mijninspecties en natuurbeschermingsorganisaties alle medewerking te krijgen voor het groevenbeheer. Dat was bij hen in Duitsland absoluut onmogelijk. Nadat wij er met elkaar enkele malen over gesproken hadden, leek het mij een goed idee om die Duitse organisaties eens uit te nodigen in Limburg en hen te laten zien hoe wij de groeven beheren.

Zo gezegd, zo gedaan, dus op 4 februari stond een gezelschap bestaande uit twee vertegenwoordigers van het Duitse Bergamt uit Duren (Duitse Staatstoezicht op de Mijnen), enkele vertegenwoordigers van natuurbeschermingsverenigingen en enkele personen van lokale studieverenigingen bij het Natuurhistorisch Museum. Wiel Miseré van het Nederlandse Staatstoezicht op de Mijnen en ondergetekende hebben uitvoerig uitleg gegeven over de wijze van beheer van onze kalksteengroeven en al hun vragen kunnen beantwoorden. Vooral uit de discussie bleek dat voor de overheden een eerste stap meestal een stap in het duister is waarbij wij hen hebben kunnen verduidelijken dat dit in ons geval van alle kanten winst heeft opgeleverd.

Een rondleiding door de recentelijk gerestaureerde Apostelgroeve completeerde deze morgen.

Onze Duitse gasten namen afscheid van ons met de mededeling dat dit de eerste keer was dat ze zagen dat al de betrokken organisaties goed kunnen samen werken met duidelijke afspraken. Kortom het Hollandse Poldermodel in de Limburgse groeven.

Zo is dus wederom duidelijk hoe bevoorrecht wij in Limburg zijn en hoe delicaat de situatie is, dus dat wij daar ook heel voorzichtig mee om moeten gaan.

Joep Orbons
SOK bestuur

Meet The Underground Press.

door Ton Breuls.

“Onderzoek naar opruiming van asbest in de CANNERBERG” (Het Belang van Limburg –HBvL-) van 07.12.1999: het Ministerie van Defensie heeft in sorteerproef laten uitvoeren naar de grote hoeveelheden afval, waaronder het kankerverwekkende asbest, in de groeve. Dat moet inzicht geven in de verspreiding, de hoeveelheid en de risico's van de opruiming. Het is nog altijd wachten op de resultaten omdat de verwerking van de gegevens een delicate en ingewikkelde aangelegenheid is. Bovendien moet juridisch bekeken worden wie de nodige miljoenen voor de opruimactie moet ophoesten.

“Kerstdrukte bedreigt grotten” (Limburgs Dagblad –L.D.-) van 09.12.1999: er heerst topdrukte in de mergelgroeven van Valkenburg. Ondanks dranghekken en andere beschermingsmaatregelen blijken de “schuifelende” bezoekers met hun jassen de kwetsbare muren met opschriften en tekeningen ernstig te beschadigen. Ook zorgen de duizenden bezoekers voor een (geringe) opwarming van de groeven. De gemeente beraadt zich op een reglement waarin wordt vastgelegd wat in de toekomst kan en niet kan. De **SOK** is met het zgn. **WOM-project** in de persoon van **Jacques DIEDEREN** zeer nauw betrokken bij het opstellen van het ondergrondse bestemmingsplan.

“Kerstmarkt” in de rubriek **“Bij de koffie” (L.D. van 16.12.1999)** is een kort verslag van een bezoek aan de kerstmarkt in de **van Schaiktunnel in het NOORDELIJK GANGEN-SELSEL**. *“De rij met kraampjes is vrij kort, maar aan het einde staat een pony gereed die de dappersten een eind verder draagt, tot diep in de ingewanden van de mysterieuze Sint-Pietersberg”*.

“Kerstmarkt levert Valkenburg ton op” (L.D. van 21.12.1999): de kerstmarkt in de **GEMEENTEGROT** heeft 90.200 betalende bezoekers getrokken. Van de f 2,50 die ze als entreegeld moesten betalen, vloeide f 1,25 rechtstreeks naar de gemeente. Volgend jaar moet iedere bezoeker f 2,50 rechtstreeks aan de gemeente betalen. Van de **FLUWEELENGROT** zijn geen cijfers bekend, omdat dit een particuliere organisatie is.

“Organisator Geulhems millenniumfeest failliet” (L.D. van 30.12.1999) en **“Schuldeisers Cavernefeest eisen bijna twee ton” (Dagblad de Limburger (DdL van 30.12.1999)**: van de beschikbare 2000 kaarten van f 1250,- per stuk voor het millenniumspektakel in la **Caverne de Geulhem** (de voormalige **STUDENTENGROEVE**) waren er maar 40 van verkocht. De organisator is door de rechtbank bankroet verklaard. Tot heden hebben de 28 sukkellaren, die al vooruitbetaald hadden, hun geld nog niet terug.

“Vergeten mergelgroeve ontdekt in ROOSBURG” (HBvL van 28.12.1999): een korte versie van het gelijknamig artikel in **SOK-Mededelingen 32** van december 1999.

“Heerlijk weer wijn proeven in Frankrijk” (DdL van 05.01.2000) gaat over **Frans MOOREN**, die ruim zes jaar lang meer dan 30.000 wijnliefhebbers rondleidde door de kelders van **Caves Cadier** (de voormalige **BAKKERSBOSCHGROEVE**). Hij stopt ermee en gaat zelf in Frankrijk “proeven”. Men is op zoek naar een nieuwe gids, die op parttimebasis oproepbaar is.

“Instorting MUIZENBERG eiste 5 doden in Kanne” (HBvL van 05.01.1999): 75 jaar geleden, op 26 mei 1926, stortte de **Muizenberg** in. De ramp eiste vijf mensenlevens. Een familielid vertelt hoe zijn destijds zwaar gewonde vader vaak met tranen in de ogen vertelde over dat verschrikkelijke gebeuren. En van de 38-jarige **Antoon Schiepers** en de 18-jarige **Martin Vrijens**. Zij werden verrast door de instorting. *“Ze waren met paard en kar op de terugtocht met een vracht mergelblokken voor de bouw van een woning. Werkknakkers zijn later herhaaldelijk op zoek gegaan naar de bedolven blokkbrekers, maar de **Muizenberg** heeft nooit zijn geheimen prijs gegeven”*.

“Lezingencyclus Katakombenstichting” en **“Thema: De uitdaging van het Romeinse Rijk”** (Heuvelland Aktueel van 25.01.2000): Naar aanleiding van haar negentigjarig bestaan organiseert de Katakombenstichting een lezingencyclus over het vroegere Christendom in de tijd van het Romeinse Rijk. Dit op 15 en 22 februari in Grand Hotel Voncken in Valkenburg.

“Gravers in grotten van Riemst gepakt” (DdL) en **“Illegale tunnelgravers in grotten van Riemst (L.D. van 03.02.2000)**: Politieagenten van Maastricht, Visé en Riemst hebben uit de groeve van **CAESTERT** 13 Nederlanders gehaald en geverbaliseerd. Zeven van hen werden aangetroffen toen ze een doorgang aan het hakken waren naar het instortingsgebied onder de Observant. Volgens de krant kunnen ze de maximumboete verwachten en dat driemaal: ze werden betrap op Nederlandse bodem (parket Maastricht), maar overtraden ook de politiereglementen van Riemst (parket Tongeren) en Visé (parket Luik).

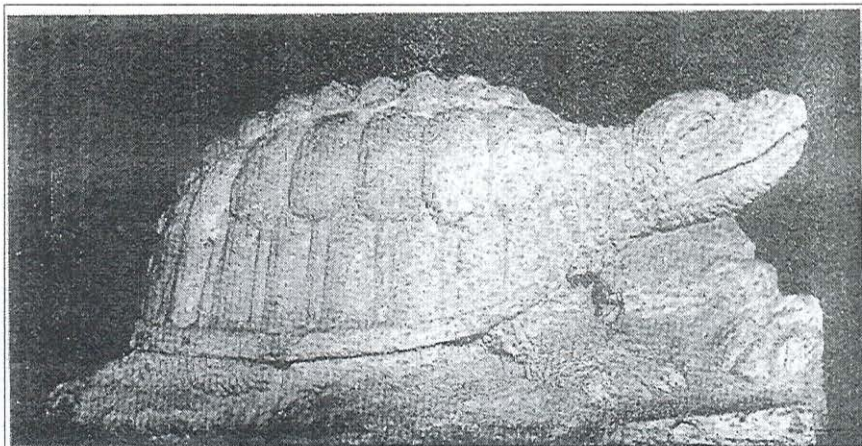
“Sputters, fuivers? We zijn onderzoekers!” (DdL van 05.02.2000): de illegale “grotgravers”voelen zich afgeschilderd als criminelen. Hun leider zegt zelfs dat hij *“in de voetsporen van de legendarische D.C. Van Schaik”* is getreden. *“We hebben hele zeldzame tekeningen gevonden. Vrijdagnacht waren we nog precies één uur graven verwijderd van een unieke doorbraak. Zouden we minstens achttien zeer bijzondere tekeningen hebben bereikt. Het wandje waar we doorheen moesten is maar 40 centimeter dik. Toen kwam de politie”*. De arrestatie noemt hij *“een lachwekkende vertoning”* en hij gaat er vanuit dat de zo gewenste veertig centimeter toch zal doorbreken.

Bijgewerkt tot 21.02.2000

46. Maastricht Grot Ingang St-Pietersberg, Zuidzijde

Chelonia Hoffmanni.
(Museum St. Pietersberg).

Fig. Victor Schein, Maastricht.

DRUKWERK.

AFZ.: NL 6215 GC 33 b.

Port betaald
Port payé
Maastricht
Pays-Bas